

Małe olimpiady przedmiotowe

Test z języka polskiego

Organizatorzy:

Wydział Edukacji
Urzędu Miasta
w Koszalinie

Centrum Edukacji
Nauczycieli
w Koszalinie

Szkoła
Podstawowa
Nr 17
w Koszalinie

Szkoła
Podstawowa
Nr 18
w Koszalinie

***Drogi Uczniu,
test składa się z 37 zadań, na rozwiązanie których masz 80
minut.***

***W zadaniach 1-33 wybierz jedną prawidłową odpowiedź
i zaznacz ją ołówkiem na karcie odpowiedzi.***

W zadaniach 34-37 odpowiedź zapisz na osobnej kartce.

Powodzenia!

Koszalin, maj 2005

Tekst A

„Kim był człowiek, który napisał powieść „Władca Pierścieni” – „biblię fantasy”? Zapalonym językoznawcą, miłośnikiem legend, baśni i sag różnych narodów, marzycielem i badaczem. Jak sam powiedział, nie wymyślił, ale odkrył zapomniane opowieści o pięknej krainie zwanej Śródziemniem i Wolnych Ludach, które ją zamieszkiwały. Był człowiekiem obdarzonym poczuciem humoru, miłośnikiem dobrego jedzenia, tytoniu i kufelka piwa w ulubionym pubie w towarzystwie przyjaciół.

To, a także koleje życia Hojny Ronalda Reuela Tolkiena, ogromnie wpłynęło na „Władcę Pierścieni” – wyjątkowe dzieło, jakie wyszło spod jego pióra. (...) Pierwsze wydanie w USA stało się bestsellerem. Sam Tolkien nie był zachwycony olbrzymią popularnością, jaką przyniósł mu „Władca Pierścieni”. Mimo deszczu nagród, pozostał skromnym profesorem, który najchętniej w ogóle nie opuszczałby domu.”

(na podstawie czasopisma „Focus” nr 3/2002, s.12.)

Tekst B

W pewnej norze mieszkał pewien hobbit. Nie była to szkaradna, brudna nora rojąca się od robaków i cuchnąca błotem, ani też sucha, naga piaszczysta nora bez stołka, na którym można by usiąść, i bez dobrze zaopatrzonej spiżarni; była to nora hobbita, a to znaczy nora z wygodami.

Miała drzwi doskonale okrągłe jak okienko okrętowe, pomalowane na zielono, z lśniącą, żółtą mosiężną klamką, sterzącą dokładnie pośrodku. Drzwi prowadziły do holu, który miał kształt rury i wyglądał jak tunel: był to bardzo wygodny tunel, niezadymiony, z boazerią na ścianach i chodnikiem na kafelkowej podłodze; nie brakowało tu politurowanych krzeseł ani mnóstwa wieszaków na kapelusze i płaszcze, bo hobbit bardzo lubił gości. Tunel wił się w skrętach, wił się i wił, wdrażając się głęboko, choć wcale nieprostą drogą, we wnętrze pagórka, a raczej – Pagórka, bo tak go nazywano w promieniu wielu mil – a mnóstwo okrągłych drzwiczek otwierało się to po jednej, to po drugiej jego stronie. Hobbici nie uznają schodów. Sypialnie, łazienki, piwnice, spiżarnie (mnóstwo spiżarni!), garderoby (hobbit miał kilka pokoi przeznaczonych wyłącznie na ubrania), kuchnie, jadalnie – wszystko mieściło się na tym samym piętrze, a nawet wzdłuż tego samego korytarza. Najparadniejsze pokoje znajdowały się z lewej strony (patrzac od wejścia), ponieważ tylko te miały okna, głęboko osadzone, okrągłe okna z widokiem na ogród, a dalej na łąki zbiegające się w dół ku rzece.

Ów hobbit był bardzo zamożnym hobbitem, a nazywał się Baggins. Bagginsonowie żyli w okolicy Pagórka od niepamiętnych czasów i cieszyli się powszechnym szacunkiem nie tylko

dlatego, że prawie wszyscy byli bogaci, lecz także dlatego, że nigdy nie mieli przygód i nie sprawiali niespodzianek. Każdy z góry wiedział, co Baggins powie o tej czy innej sprawie, tak, że nie potrzebował go trudzić zadawaniem pytań. W tej historii opowiemy o Bagginsie, którego spotkała przygoda i który zrobił oraz powiedział wiele rzeczy niespodziewanych. Mógłby wskutek tego utracić szacunek sąsiadów, ale zyskał... no, przekonacie się sami, czy coś zyskał w końcu.

[...] ale co to jest hobbit? Zdaje mi się, wymaga to wyjaśnienia. W dzisiejszych czasach bowiem hobbitów bardzo rzadko można spotkać: nie ma ich wiele, a poza tym unikają Dużych Ludzi – jak nazywają nas. Hobbici są – czy może byli – małymi ludźmi, mniejszymi od krasnoludków – różnią się od nich tym, że nie noszą brody – lecz znacznie większymi od liliputów. Nie uprawiają wcale, albo prawie wcale czarów, z wyjątkiem chyba zwykłej, powszedniej sztuczki, która pozwala im znikać bezszelestnie i błyskawicznie, kiedy duzi, niemądry ludzie, jak ty i ja, zabłądzą w ich pobliże, hałasują niczym słonie tak, że na milę można usłyszeć. Hobbici są skłonni do tycia, zwłaszcza w pasie: miewają wypięte brzuchy, ubierają się kolorowo (najchętniej zielono i żółto); nie używają obuwia, ponieważ stopy ich z przyrodzenia opatrzone są twardą podeszwą i porośnięte bujnym, ciemnym, brunatnym włosiem, podobnie jak głowa (zwykle kędzierzawa): mają długie, zręczne, smagłe palce i pocziwe twarze, a śmieją się dużo, basowo i serdecznie (szczególnie po obiedzie, który – w miarę możliwości – jadają dwa razy dziennie). [...]

(J. R. R. Tolkien, „Hobbit, czyli tam i z powrotem”)

1. Kim był John Ronald Reuel Tolkien?
  - a. inżynierem, konstruktorem
  - b. reżyserem, profesorem
  - c. językoznawcą, badaczem
  - d. profesorem, nauczycielem
2. Dlaczego Tolkien napisał powieści o hobbistach?
  - a. Odkrył zapomniane opowieści o Śródziemiu.
  - b. Wymyślił opowieści w Wolnych Ludziach.
  - c. Uwielbiał uczyć się języków obcych.
  - d. Zwiedził i zachwycił się Śródziemniem.
3. Które zdanie najlepiej charakteryzuje Tolkiena?
  - a. Uwielbiał czytać książki popularnonaukowe.
  - b. Lubił dalekie wędrówki w poszukiwaniu sławy.
  - c. Zależało mu na popularności i otrzymywaniu nagród.
  - d. Lubił dobre jedzenie, tytoń i towarzystwo przyjaciół.

4. Co oznacza wyrażenie „biblia fantasy”?
  - a. tekst nawiązujący do Biblii i do literatury fantasy
  - b. tekst zawierający fantastyczne przypowieści biblijne
  - c. tekst szczególnie ważny dla miłośników fantasy
  - d. Żadna odpowiedź nie jest poprawna.
5. W którym słowniku znajdziesz znaczenie słowa „bestseller”?
  - a. słowniku wyrazów obcych
  - b. słowniku wyrazów bliskoznacznych
  - c. słowniku poprawnej polszczyzny
  - d. słowniku ortograficznym
6. Co oznacza wyrażenie „deszcz nagród”?
  - a. prestiżowe nagrody
  - b. liczne nagrody
  - c. ważne nagrody
  - d. nagrody bez znaczenia
7. Hobbit przyjmował gości. Jakie elementy jego domu o tym świadczą?
  - a. duża powierzchnia podziemnej nory
  - b. liczne pokoje i obszerny hol
  - c. mnóstwo wieszaków na kapelusze
  - d. wiele okrągłych drzwi
8. Które zdanie jest **falszywe**?
  - a. Hobbici różnią się od krasnoludków tym, że nie noszą brody.
  - b. Hobbici nigdy nie uprawiają czarów, nie robią żadnych sztuczek.
  - c. Hobbici śmieją się głośno i dużo jedzą.
  - d. Hobbici nie korzystają z usług szewców.
9. Który szereg trafnie opisuje wygląd hobbita?
  - a. stopy porośnięte włosami, pocziwy, brodaty
  - b. pocziwy, uśmiechnięty, brodaty
  - c. otyły, bez zarostu, wysoki
  - d. niewysoki, otyły, uśmiechnięty
10. Jakiego wzrostu są hobbici?
  - a. mniejsi od liliputów
  - b. więksi od krasnali
  - c. więksi od liliputów
  - d. tacy jak krasnale
11. Które zdanie jest **falszywe**?
  - a. Hol wyglądał jak tunel i miał kształt rury.
  - b. Baggins kilka pokoi przeznaczył na garderoby.
  - c. Nora hobbita była norą z wygodami.
  - d. Okna znajdowały się we wszystkich pokojach.

12. Które zdanie jest opinią?
- Unikają Dużych Ludzi – jak nazywają nas.
  - Zdaje mi się, że to wymaga wyjaśnienia.
  - Hobbici nie uznają schodów.
  - W pewnej norze mieszkał pewien hobbit.
13. Jakiego koloru były drzwi i klamka w domu hobbista (zwróć uwagę na pisownię)?
- żółto – zielone
  - żółtozielone
  - ciemnozielone
  - ciemno-zielone
14. Hobbit, wychodząc z domu, chciał otworzyć okno w pokoju. W którą stronę powinien się skierować?
- w lewo
  - w prawo
  - pozostać w holu
  - Żadna odpowiedź nie jest poprawna.
15. Dlaczego Bagginsowie cieszyli się powszechnym szacunkiem?
- Byli bogaci.
  - Byli stateczni.
  - Byli przewidywalni.
  - Wszystkie odpowiedzi są poprawne.
16. Kim jest narrator w tekście B?
- hobbitem
  - Bagginsem
  - człowiekiem
  - Nie można tego określić.
17. Kto jest adresatem tekstu B?
- hobbit
  - Baggins
  - człowiek
  - nie można tego określić
18. Jakiej roli **nie pełnią** w tekście B myślniki (-)?
- Oddzielają zdania wtrącone.
  - Spowalniają tok opowiadania.
  - Zastępują kropki.
  - Pełnią taką samą funkcję jak przecinki.
19. Co oznacza w tekstach znak [...] ?
- początek i koniec akapitu
  - pominięcie fragmentu tekstu
  - zmianę formy wypowiedzi
  - Żadna odpowiedź nie jest poprawna.

20. Które twierdzenie jest **falszywe**?
- Dom hobbita był dwupoziomowy.
  - Drzwi i okna domu były okrągłe.
  - Wszystkie pomieszczenia mieściły się wzdłuż korytarza.
  - Hobbit mieszkał w norze we wnętrzu Pagórka.
21. Co oznacza w tekście **B** wyrażenie „najparadniejsze pokoje”?
- duże, obszerne, ponure pokoje
  - pokoje skromne i ubogie
  - przeznaczone na parady
  - przeznaczone dla gości
22. Jak wytłumaczysz pisownię wyrazu **Pagórek** (użytego w tekście **B**)?
- Jest to adres domu Bagginsa.
  - Jest to miejsce szczególne.
  - Jest to nazwa miejscowości.
  - Wszystkie odpowiedzi są poprawne.
23. Jaka forma wypowiedzi dominuje w tekście **B**?
- opowiadanie i opis
  - opis i charakterystyka
  - charakterystyka i opowiadanie
  - sprawozdanie i opis
24. Jaki środek stylistyczny występuje w zdaniu: „**Drzwi prowadziły do holu, który miał kształt rury i wyglądał jak tunel**”?
- metafora
  - epitet
  - porównanie
  - animizacja
25. Która forma jest poprawna?
- trzy powieści
  - troje hobbitów
  - trojga ludzi
  - wszystkie
26. Jaką funkcję w zdaniu: „**Ów hobbit był bardzo zamożnym hobbitem.**” pełni podkreślony wyraz?
- orzeczenia
  - łącznika
  - orzecznika
  - podmiotu
27. Ile liter i głosek zawiera wyraz „**kędzierzawy**”?
- 11 liter, 8 głosek
  - 10 liter, 8 głosek
  - 10 liter, 10 głosek
  - 11 liter, 10 głosek

28. Które zdanie ma konstrukcję składniową bierną?
- Tunel wił się w skrętach, wił się i wił.
  - Hobbici są skłonni do tycia, zwłaszcza w pasie.
  - Drzwi w domu hobbita zostały pomalowane na zielono.
  - Bagginsowie żyli w okolicy Pagórka od niepamiętnych czasów.
29. W którym zdaniu występuje podmiot domyślny?
- Ów hobbit był bardzo zamożnym hobbitem.
  - Bagginsowie cieszyli się powszechnym szacunkiem.
  - Każdy z góry wiedział, co Baggins powie.
  - Mógłby wskutek tego utracić szacunek sąsiadów.
30. Który szereg **nie zawiera** wyrazów bliskoznacznych?
- pocziwy, dobroduszny
  - zręcznie, przebiegle
  - bezszelestnie, błyskawicznie
  - kędzierzawy, wijący się
31. Jaka część mowy nie wystąpiła w pierwszym zdaniu tekstu **B**?
- przimek
  - spójnik
  - przymiotnik
  - wszystkie wyżej wymienione
32. W którym wyrazie **źle** zaznaczono akcent?
- hob** – bit
  - sza – **cun** – kiem
  - nie – spo – **dzie** – wa – nych
  - zbie – ga – **ja** – ce
33. „**Każdy z góry wiedział, co Baggins powie o tej czy innej sprawie.**” Jakie to wypowiedzenie?
- zdanie złożone podrzędnie
  - zdanie złożone współrzędnie
  - zdanie pojedyncze rozwinięte
  - równoważnik zdania

Na pytania 34, 35, 36, 37 należy udzielić pisemnej odpowiedzi .

34. Wypisz z tekstu **jedno zdanie**, w którym ujawnia się narrator.

.....

35. Wypisz z pierwszego zdania tekstu **B**:

- a. podmiot
- b. orzeczenie
- c. przydawkę
- d. okolicznik

.....
.....
.....
.....

36. Wypisz z tekstu **B** cztery przymiotniki z przeczeniem „**nie**”.

.....
.....
.....
.....

37. Nadaj tytuł fragmentowi powieści Tolkiena.

.....
.....

KLUCZ ODPOWIEDZI 2005

Zad	Odp.
1	C
2	A
3	D
4	C
5	A
6	B
7	C
8	B
9	D
10	C
11	D
12	B
13	A
14	B
15	D
16	C
17	C
18	C
19	B
20	A
21	D
22	D
23	B
24	C
25	D
26	B
27	A
28	C
29	D
30	C
31	B
32	C
33	A
34	1 pkt
35	1 pkt.
36	1 pkt.
37	2 pkt.